

Mikkelin kaupunki

Mikkelin kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2010

Kaupunginvaltuustolle

Sisällys

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan katsaus	3
Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2010	5
Yleistä	5
Toimintavisio ja strategia	6
Kaupungin hallinto	8
Toiminnalliset tavoitteet ja niiden saavuttaminen	9
Kokonaistaloudellisten tavoitteiden ja talousarvion toteutuminen	14
Yhteenveto	18

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan katsaus

Kaupunginvaltuusto on kuntalain mukaisesti asettanut tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

Työssään lautakunta on käynyt läpi hallinto- ja lautakuntien pöytäkirjat, vierailut eri toimintakohteissa ja tehnyt havaintoja kaupungin toiminnoista. Lautakunta on myös kutsunut useita virkamiehiä selostamaan toimialaansa liittyviä asioita. Yhteistyö virkamiesten kanssa on sujunut hyvin.

Valtuuston vuodelle 2010 asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet hyvin mutta puutteitakin ilmenee. Kunnan keskeisiin palveluihin kuuluvia terveystalouksia ei edelleenkaan lääkäripulan takia ole kaikilta osin saatu tyydyttävästi hoidettua. Kokonaisuutena katsoen kuntalaisten tyytyväisyys palveluihin on pysynyt tyydyttävällä tasolla.

Kuntalaisen kannalta terveys ja terveydenhoito ovat tärkeitä asioita. Kuntalaisen sairastavuusindeksille on strategiakaudelle asetettu tavoitetasoksi 100, mikä vastaa maan keskiarvoa. Nyt taso oli 103,5 ja se on edelliseen vuoteen verrattuna huonontunut.

Etelä-Savon sairaanhoitopiirin toimeksiannosta on tuotettu ”menetetty elinvuodet” (PYLL) indeksi mm. Mikkelin kaupungin väestölle. Sen selvityksen mukaan mm. ”rajusti kasvava alkoholiperäisten sairauksien ja myrkytysten lasku yhteiskunnalle on huikea”.

Kahteen edellä mainittuun asiaan kannattaa kiinnittää lisääntyvää huomiota, sillä kuntalaisten sairastavuudella on suora ja kasvava vaikutus kuntalaisten hyvinvointiin sekä kaupungin sosiaali- ja terveydenhoitokustannuksiin ja sitä kautta kaupungin talouteen.

Kaupungin talous toteutui jo kolmantena vuonna talousarviota selvästi parempana. Hyvän tuloksen saavuttamista auttoi realistisesti laadittu talousarvio, hyvä menojen seuranta ja hallinta, ennakoitua suuremmat verotulot, korkojen ennakoitua alhaisempi taso ja käyttömäärä myyntivoitot.

Talouden seurantarjestelmä on toiminut erinomaisesti ja on antanut luotettavaa ajantasaista tietoa taloustilanteen kehittymisestä. Mahdollisiin poikkeamiin on voitu heti puuttua.

Kaupungin ehkä suurimpana riskinä pidän edelleen aikaisemmilta valtuustokausilta perittyä suurta velka-

määrää. Tosin viime vuonna lainamäärää on voitu pienentää 9,2 miljoonalla eurolla. Silti jäljellä oleva lainamäärä asettaa lähivuosina käyttötaloudelle suuria haasteita, varsinkin kun maailman ja maan talouden kehitystä on nykyoloissa erittäin vaikeaa ennustaa. Toiminnallisten riskien tunnistamisessa on havaittu puutteita ja niihin tulisikin paneutua.

Työllisyyden kehitys on nyt ja tulee olemaan vastakin avainasemassa kaupungin verotulojen ja siten myös taloudenhoidon kannalta. Suhdannevaihtelujen tuoma mahdollisen työllisyystilanteen heikkenemiseen on syytä varautua ajoissa. Etenkin kaikille nuorille tulee saada ammattiin johtava koulutus ja mahdollisuus työllistyä.

Investointimenot ovat edelleen korkealla tasolla suhteessa poisto- ja vuosikatetasoon. Vaarana on velkämäärän lähteminen uudelleen kasvuun.

Edelleenkin kaupungin toimintaa tehostamalla ja tuloja kasvattamalla käyttötalouden tulos tulee saada pysyvästi niin paljon ylijäämäiseksi, että velan määrää voidaan edelleen tuntuvasti pienentää.

Tyytyväisyydellä voidaan todeta, että konserniohjeistus on nyt käytössä ja sisäinen tarkastus on hyvässä kehitysvaiheessa.

Valtuuston asemaa kaupungin korkeimpana päättävänä elimenä on lautakunta tässäkin arviointikertomuksessa tähdentänyt. Asiat on perusteltua tuoda hyvin valmisteltuina asiakokonaisuuksina ja vaihtoehtoisilla vertailulaskelmilla varustettuna riittävän aikaisessa vaiheessa valtuuston päätettäväksi. Kaikki päätökseen vaikuttava oleellinen tieto tulee saada helposti päätösesitysasiakirjoista. Investointien suunnittelu tulee saada pitkäjänteiseksi eikä merkittäviä uusia hankkeita pitäisi tuoda kesken vuotta valtuuston käsittelyyn.

Tarkastuslautakunnan työskentely on ollut keskustelua ja sopuisaa. Kiitän lautakunnan jäseniä ja lautakunnan sihteerinä toiminutta tilintarkastaja Aki Rusasta hyvästä yhteistyöstä.

Jukka Pöyry
tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Mikkelin kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2010

Kaupunginvaltuusto on 19.1.2009 § 13 valinnut toimikaudeksi 2009-2012 tarkastuslautakunnan. Tarkastuslautakuntaan ovat kuuluneet seuraavat henkilöt:

Jäsen

Jukka Pöyry, puheenjohtaja
Leena Teittinen, varapuheenjohtaja
Kirsti Mansikkala
Annikki Mattsson,
20.12.2010 saakka
Riitta Lappi-Khabbal,
20.12.2010 alk.
Terttu Mäkeläinen
Heikki Nykänen
Juhani Oksman
Tapani Varjus
Teijo Ylönen

Varajäsen

Petteri Pyykönen
Marjo Väänänen
Pirjo Hänninen
Riitta Lappi-Khabbal,
21.12.2010 saakka
Marja Pulkkinen,
21.12.2010 alk.
Jarko Häkkinen
Jaana Strandman
Heikki Harjunmaa
Marko Hokkanen
Pauli Nieminen

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 71 §:n mukaan arvioida, ovatko kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta on kokoontunut päättyneen tilikauden arviointiin liittyen 13 kertaa. Tarkastuslautakunta on toimikauden alussa hyväksynyt työohjelman toimikaudeksi 2009-2012. Työohjelma tarkennetaan vuosittaiseksi työsuunnitelmaksi. Kuluneen vuoden työsuunnitelman mukaan toiminnan arvioimisen painopistealueina olivat: kehittämis- ja henkilöstöpalvelut, maaseudun kehittäminen, Anttolan aluejohtokunta, lasten päivähoito, toimeentuloturva, laitoshoido, erikoissairaanhoido, perusopetus, liikuntapalvelut, tilahallinto, vesilaitos ja Otavan opiston toiminta.

Lautakunnan jäsenet ovat tutustuneet hallinnon pöytäkirjoihin, toiminta- ja taloussuunnitelmiin sekä tilinpäätöskertomukseen. Kokouksissa on ollut kuultavana kaupunginjohtaja ja em. tulosalueiden johtavia viranhaltijoita. Lautakunnalla oli yhteiskokous hallituksen puheenjohtajiston kanssa. Lisäksi lautakunta on saanut selvityksiä talousjohtajalta ja tilintarkastajilta kaupungin toiminnan ja talouden kehityksestä. Lautakunta on osallistunut toimialansa koulutustilaisuuksiin.

Lautakunnan sihteerinä on toiminut tilintarkastaja Aki Rusanen Oy Audiator Ab:stä.

Tarkastuslautakunnan jäsenten esteellisyydet on otettu huomioon lautakunnan käytännön työskentelyssä.

Lautakunta antaa seuraavan arvion vuoden 2010 toiminnasta ja taloudesta.

YLEISTÄ

Kaupungin tilinpäätös muodostuu toimintakertomuksesta ja tilinpäätösasiakirjasta sekä erillisestä henkilöstöraportista. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen rakennetta ja sisältöä on pyritty kehittämään entistä luottavampaan suuntaan. Käytännössä on käynyt kuitenkin niin, että toimintakertomuksen sisältö on kasvanut luottavuuden kannalta haasteelliseksi.

Toimintakertomuksen sisältöä on pystyttävä tiivistämään ainakin siltä osin kuin se esitetään valtuustolle.

Muuta tarkempaa tietoa voi luonnollisesti esittää lautakunnille toiminnan sisäistä arviointia varten. Kertomukseen on sisällytetty kattava analyttinen osa tilikauden tuloksen muodostumisesta. Tämä antaa selkeän kuvan kaupungin talouden nykyisestä tilasta ja pitemmän aikavälin kehityksestä. Analyysissa selostetaan kaupungin tuloslaskelman, rahoituslaskelman, taseen ja konsernitilinpäätöksen sisältöä auki pitemmällä aikavälillä eikä pelkästään kuluneen vuoden osalta. Erityisesti graafisessa muodossa oleva tieto havainnollistaa hyvin kaupungin talouden kehitystä.

Investointimäärärahojen toteutumista esittäviin taulukoihin sisältyy hankkeiden kustannusarvotietoja ja toteutettujen hankkeiden kokonaiskustannusten kertymistä koko hankkeen toteutusajalta eikä pelkästään talousarviovuoden ajalta. Tämä esittämistapa antaa toteutuneista hankkeista suoraan vertailutiedot kustannusarvion ja toteutuneiden kustannusten välillä.

Henkilöstöraportin rakenne on säilytetty edellisen vuoden mukaisena.

Esittämistapa

Valtuuston hyväksymä toimintastrategia on aikaisempien vuosien tapaan tuloskorttimuodossa. Toimintastrategian toteutumatioiden esittäminen on nyt kattava. Osa määritellyistä tavoitteista on edelleen ylimalkaisia ja se johtaa myös toteutumatioiden esittämisen osalta ylimalkaiseen esittämiseen. Tavoitteet ilmaistaan kaupunkitason tuloskortilla ”tavoitetaso 2010” ja lautakuntien tuloskortilla ”tavoitteet vuodelle 2010” –nimikkeellä. Raportointiin käytettävän tilan niukkuudesta johtuen, kaikki raportoidut toteutumatioidot eivät avaudu kovin hyvin lukijalle. Tavoitteiden asettamiseen tulee edelleen kiinnittää huomiota siten, että sitovaksi määritellyt tavoitteet ovat täsmällisiä ja mitattavissa olevia. Lisäksi tavoitteiden toteutumista kuvaavien mittareiden on todella mitattava asetettua tavoitetta. Aina ei pelkästään yksi mittari riitä kuvaamaan tavoitteen toteutu-

mista. Keskeisten tunnuslukujen vertailutieto vastaa-
van kokosiin kaupunkiin ja koko maan tietoihin ha-
vainnollistaisi toteutunutta kehitystä.

TOIMINTAVISIO JA STRATEGIA

Kaupunginvaltuusto on 15.6.2009 § 120 hyväksynyt
”Mikkelin kaupunki visio 2020 ja strategia”. Visiona on
Mikkeli – modernin palvelun kasvukeskus Saimaan
rannalla. Vision toteuttamiseksi edetään strategisten
hankkeiden kautta. Strategiset hankkeet on ryhmitelty
seuraavasti:

1. toimialojen rakenteelliset kehittämis- ja uudistus-
hankkeet
2. toimialat ylittävät kehittämissankkeet
3. koko kaupunkiorganisaatiota koskevat kehittämis-
hankkeet
4. kaupunkiyhteisöä koskevat kehittämissankkeet
5. elinkeino-, innovaatio- ja osaamisympäristöön liitty-
vät hankkeet

Vuosittaisessa talousarviossa strategisiin päämääriin
pyritään seuraavien tavoitteiden kautta: hyvä kuntata-
lous, hyvä työnantaja, asiakaslähtöiset ja kustannus-
tehokkaat peruspalvelut, tyytyväinen asiakas ja käyttä-
jä, hyvinvoiva kuntalainen ja yhteisö ja vetovoimainen
kasvukeskus. Tilinpäätöksessä näiden tavoitteiden to-
teutuminen on esitetty kohdassa ”Kaupunkitason tulos-
kortti vuodelle 2010”.

Vision ja strategian toteutuminen

Tilinpäätöksessä on yksilöityjen tavoitteiden osalta to-
teutumatieta. Samoin on yhteenvedon omaisesti selos-
tettu kunkin strategisen päämäärän toteutumiseen tär-

• täävän kehittämishankkeen toteutumatieta. Laajimmin
• on selostettu koko kaupunkiyhteisöä ja –kuvaa koske-
• vat kehittämishankkeet. Lukuisten hankkeiden kautta
• kaupungin kehitykselle on pystytty antamaan merkit-
• tävä sykäys. Laajalla rintamalla on todettavissa myön-
• teistä kehitystä tapahtuneen. Erityisesti elinkeinojen
• kehittäminen on edennyt myönteisesti. Kesäkuussa hy-
• väksyttiin Mikkelin kaupungin elinkeinostrategia 2010-
• 2015. Kaupungin kannalta merkittävä tavoite oli palve-
• lustrategian valmistelu. Tavoitteena oli, että se olisi val-
• mis huhtikuuhun 2010 mennessä. Tämän aikataulun
• mukaisesti valmistelu ei ole kuitenkaan edennyt.

Kaupunkitason tavoitteiden toteutuminen

• Merkittävin koko kaupunkitasolle asetettu tavoite on ol-
• lut ”Kaupungin talouden suunnittelu ja seuranta siten,
• että puitelain tunnuslukumittareiden arvot paranevat”.
• Tässä on onnistuttu esimerkillisesti. Kuudesta tunnus-
• luvusta enää vain suhteellinen velkaantuneisuus ylittää
• valtion asettaman kriisikunnan kriteerirajan. Muutos on
• ollut nopea. Vielä vuoden 2008 tilinpäätöksessä viisi
• kuudesta tunnusluvusta ylitti kriteerirajan.

• Talouden tavoitteista palkkakulujen kasvutavoite ei to-
• teutunut kuin tyydyttävällä tasolla. Kasvu oli n. 3,2 %,
• kun yleinen palkkojen kasvu kunta-alalla oli 2,7 %. Si-
• nänsä yksittäisenä irrallisena tavoitteena palkkakulujen
• kasvu on ongelmallinen, koska sitä voidaan ”kiertää”
• ostopalvelujen kautta. Tarkastelu pitäisi tehdä sekä
• palkkakulujen ja ostopalvelujen yhteisen kasvun kaut-
• ta. Sinänsä talouden tavoitteet kauttalinjan toteutuivat
• hyvin.

• Henkilöstöön liittyvistä tavoitteista ”Kehityskeskustelut
• toteutetaan vuosittain työyksiköissä” ei toteutunut kuin
• 65 %:sti. Kehityskeskustelun sisältöön ja muotoonkin
• kannattaa kiinnittää huomiota, jotta niistä saadaan pa-
• ras mahdollinen hyöty. Henkilöstön työtyytyväisyys on
• ollut vähintään edellisen vuoden tasolla.

Tarkastuslautakunnan mielestä on hyvä, että kaupunkilaisilta kysytään mielipiteitä kaupungin kehittämisen pohjaksi. Kuva Mik-
keli leikkii -hankkeen tilaisuudesta.

Palvelujen järjestämiseen ja tuotantotapoihin liittyen on paljon erilaisia hankkeita vireillä. Kehittämishankkeiden toteutumasta ja niiden vaikutuksista ei ole kaikilta osin tarkempaa selvitystä toteutumatiiedoissa. Tärkeintä erilaisten kehittämishankkeiden osalta on se, mitä myönteisiä vaikutuksia saadaan aikaan rajapinnassa kaupunki – kuntalainen. Lähtökohtana tulee olla aina kuntalaisten saama parempi palvelu. Hallinto-organisaation sisäisillä kehittämishankkeilla ei voi heikentää annettavaa palvelua, ellei se ole tietoinen valinta kustannusten pienentämiseksi.

Asiakas ja kuntalainen -näkökulmasta oli määritelty runsaasti erilaisia tavoitteita. Näiden toteutuminen tai toteuttaminen yhden vuoden aikana on ollut haasteellista. Tavoitteiden toteuttaminen vaatii vuotta pitemmän aikavälin, varsinkin jos halutaan selvittää myös erilais-
tan muutosten vaikutusta. Kuntalaisten kannalta yksi merkittävä tunnusluku on sairastavuusindeksi. Tälle on asetettu strategiakauden loppuun tavoitetaso 100 (mikä vastaa koko maan keskiarvoa). Nyt viimeksi todettu taso vuonna 2009 oli 103,5. Edelliseen vuoteen nähden indeksiluku oli heikentynyt. Väestön terveydentilan mittarina käytetään myös PYLL-indeksiä (menetetyt elinvuodet). Tämän mittarin antamaa tietoa voisi käyttää nykyistä enemmän väestön terveydentilan arvioinnissa.

Elinvoima- ja vetovoimaisuustavoitteita on myös määritelty runsaasti. Näidenkin tavoitteiden toteutuminen edellyttää pitemmän aikavälin tarkastelua kuin yksi kalenterivuosi. Kaupungin toiminnassa on edetty tavoitteiden suuntaisesti. Monta merkittävää elinkeinojen kehittämiseen tähtäävää hanketta on joko toteutunut tai toteutumassa. Täsmällistä ajantasaista tilastollista tietoa esim. työpaikkojen, työllisyysasteen ja toimivien yritysten määrästä ei ole saatavissa. Tämä vaikeuttaa toteutuneen kehityksen täsmällisempää arviointia.

Talouden ja toiminnan kehitys

Kaupungin taloudessa vuotta 2008 voidaan pitää yhtenä merkivuotena. Tuona vuotena ja sen jälkeen on kaupungin talous ollut selkeästi positiivinen. Talouden tasapainottamiseksi on tehty mittava hallintokuntakoh-
tainen ohjelma, mitä on järjestelmällisesti toteutettu. Tarkempi selvitys tästä on tilinpäätöksen sivuilla 67-71.

Vaikka vuosittain on edelleen jouduttu talousarvioita jossain määrin korjaamaan, niin muutokset on saatu katettua talousarvion sisäisillä säästöillä ja ennakoitua paremmalla tulokehityksellä. Vuoden 2010:n talousarvioon lisättiin käyttötalouden määrärahoja vain 2,7 milj. euroa. Toteutuma alittaa menomäärärahat 2,2 milj.eurolla. Alkuperäinen talousarviokin olisi ollut jokseenkin riittävä kuluneelle vuodelle ilman tehtyjä muutoksia. Tulojen ylitys oli muutettuun talousarvion nähden 3,9 milj.euroa ja alkuperäiseen talousarvioon nähden ylitys oli 6,4 milj.euroa. Tulojen ylitys tulee lähinnä myyntivoi-
toista ja asiakasmaksutulojen ennakoitua paremmasta kertymästä.

Kaupungin sosiaali- ja terveystoimen kustannuskehitys ja talousarviossa pysyminen on ollut pitkään ongelmallinen. Ongelman ratkaisemiseksi oli tehty erillinen talouden sopeutushanke. Kaupunginhallitus merkitsi 30.8.2010 § 286 tiedoksi, että sosiaali- ja terveystalouden sopeuttamishanke on saavuttanut päätavoitteensa. Hankkeen tavoitteena oli sosiaali- ja terveystoimen kustannusten saattaminen keski suurten kaupunkien kustannusvertailussa tasoon, jossa ikävakioidut kustannukset kuuluvat vertailuryhmän edullisempaan kolmannekseen. Em. tavoite oli toteutunut. Keski suurten kaupunkien kustannusvertailussa Mikkelin kustannukset olivat v. 2009 2,6 % alle keskiarvon ja se oli kuudenneksi alhaisin 17 vertailukaupungin joukossa.

Vielä kuluneenakin vuonna talousarviomuutokset painottuivat sosiaali- ja terveystoimeen ja siellä vanhusten palveluihin. Tosin saman toimielimen tulotkin ylittivät, joten nettorasitus ei siitä kasvanut.

Investoinnit

Investointitaso pysyi edelleen korkeana. Talousarvio ja lisämäärärahat mukaan lukien investointien määrärahat olivat 25,2 milj.euroa ja toteutuma oli 27,5 milj.euroa. Investointia vähentäviä tuloja oli 6,0 milj.euroa. Nettoinvestointien määräksi jäi n. 21,4 milj.euroa. Investointitaso on edelleen korkea suhteessa poistotason tai vuosikatetasoon. Kuluneena vuonna investoinnit on pystytty rahoittamaan tulo- ja rahoituksella. Pitemmällä aikavälillä tulo- ja rahoituksesta pitää jäädä osa myös lainamäärän alentamiseen. Nykyinen poistotaso mahdollistaa kohtuullisen ”helposti” ylijäämäisen tuloksen. Poistotason määrän arvioinnista onkin meneillään selvitys, mikä sen tulisi olla pitemmällä aikavälillä.

Yksittäisten investointien vaikutuksia käyttötalouteen ei ole edelleenkään riittävästi selvitetty.

Rakennusten korjausvelkaa on saatu vähennettyä toteutetuilla hankkeilla ja omaisuuden myynnillä, mutta kunnallistekniikan osalta korjausvelka pikemminkin on lisääntynyt. Omaisuuden siirtäminen yhtiöille ei sellaisenaan ole todellinen ratkaisu omaisuuden hallintaan, jos tehtävillä siirroilla on kaupungin käyttötaloutta heikentävä vaikutus menetettyjen tulojen muodossa.

KAUPUNGIN HALLINTO

Tarkastuslautakunnan erityisenä huolena on ollut kaupungin talouden kehitys. Talouden seuranta ja raportointi on kehittynyt huomattavasti. Kaupungin taloudesta on esitetty vuoden aikana realistisia arvioita. Virallisessa raportoinnissa on oltu varovaisia, koska esim. verotulojen kehityksestä on ollut ristiriitaisia tietoja. Yleiset odotukset vuoden 2010 talousarviota laadittaessa verotulojen kasvulle olivat hyvin niukat. Toteutuma tältä osin oli kuitenkin huomattavasti talousarviota parempi. Kaupunginvaltuusto reagoi myös ajantasaisesti kuntatalouden yleiseen kehitykseen. Varsinkin keväällä 2010 kuntatalouden kehitys näytti ongelmalliselta. Kaupunginhallitus (10.5.2010 § 174) edellytti 1 %:n tuottavuuden nostoa ja tämä on toteutunutkin. Vaikka vuoden 2010 tilikauden ylijäämä onkin talousarvioon nähden hyvä, niin sen syntymiseen vaikutti suurelta osin poikkeukselliset ulkoiset tekijät. Yleinen korkotasoo pysyi edelleen alhaisena ja yhteisöveron jako-osuudessa oli poikkeussääntö kuntatalouden hyväksi.

Edellä olevat poikkeustekijät ovat kuitenkin sellaisia, joiden varaan ei voi pitemmällä aikavälillä kuntataloutta rakentaa. Vaikka kaupungin taseessa ei enää olekaan kattamatonta alijäämää, niin liikkumavara on edelleen pieni. Pienikin poikkeama esim. verotulojen kehityksessä kääntää talouden alijäämäiseksi.

Vuoden 2010 tulos oli rakenteeltaan terve. Tulosta rahoittamaan on kirjattu tarpeelliset ympäristövaraukset ja saatavien poistot. Lisäksi tuloksesta on tehty tarpeelliset investointivaraukset jo tiedossa oleviin vesilaitosinvestointiin ja tietohallinnon investointiin.

Etelä-Savon kuntien talouden kehitys kokonaisuudessaan jatkoi myönteistä kehitystä. Kuntien vuosikatteen paranivat edellisvuodesta. Selitys tähän on lähinnä yhteisöverotulojen jako-osuuden tarkistus kuntasektorin hyväksi sekä lisääntyneet valtionosuudet. Erityisesti kasvoi verotulotäydennys. Myös kuntien verotulojen budjetointi oli varovaista suhteessa toteutuneeseen kehitykseen.

Vuoden 2007 alusta Haukivuoren kunta liittyi Mikkelin kaupunkiin. Haukivuorelaiset ovat kokeneet, että liitoksen yhteydessä tehty liitossopimusta ei ole pantu kaikilta osin täytäntöön sopimuksen mukaisesti. Liitossopimusrahoja oli vuoden lopussa käyttämättä n. 2,4 milj.euroa. Tarkastuslautakunta edellyttää, että tehdystä sopimuksesta pidetään kiinni ja sopimusta noudatetaan. Liitosrahojen käyttöä on hidastanut investointisuunnitelmien puute (mm. yhtenäiskouluhanke). Sopimuskautta on tarpeen jatkaa siltä osin kuin toteutus on kiinni suunnitelmista.

Sisäinen valvonta

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeen mukaisesti kaupunginhallitus on antanut selonteon kaupungin sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Tilinpäätökseen sisältyy asiallinen selonteko niin

koko kaupunkia koskevana kuin myös lautakuntakohtaiset selonteot. Käytännössä hallintokuntakohtaisesti sisäisen valvonnan järjestämisessä on kuitenkin eroja. Todellista sisäistä valvontaa on paljonkin, mutta siihen liittyvä ohjeistus ja dokumentointi on puutteellista. Merkittävin puute on riskikartoituksessa. Sisäinen valvonta pitäisi rakentaa ajantasaisen riskikartoituksen pohjalle. Mikäli ei tunnisteta toimintaa liittyviä riskiä, niin sisäisen valvonnan järjestäminen jää osaksi sattumanvaraiseksi. Sinänsä talouteen liittyvät riskit ja sen edellyttämä sisäinen valvonta on toimivaa.

Ongelmana ovat varsinaiset toiminnalliset riskit. Kuinka hyvin ne eri hallinnonaloilla tunnetaan ja miten niihin varaudutaan, jää vielä epäselväksi.

Keskeisille kuntakonserniin kuuluville yhtiöille oli asetettu talousarviossa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Näiden toteutuminen on raportoitu asiallisesti tilinpäätöksessä. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä talousarvion esittämistapaa ja tilinpäätöksessä tapahtuvaa seurantaa. Nyt on mahdollista saada kuntakonserni oikeasti valtuuston päätöksenteon ja valvonnan piiriin. Kaupunkikonserniin kuuluvat yhtiöt eivät voi elää omaa elämäänsä, vaan niiden toiminta on oltava omistajan hallinnassa. Tilinpäätökseen sisältyy täydellinen konsernitiilinpäätös. Tämä antaa kuvan koko kaupunkikonsernin toiminnasta, vaikka siinä ei eritellä yksittäisiä yhtiöitä.

Paras-hanke

Toimintavuoden aikana on jatkettu kunta- ja palvelurakenteen uudistamiseen tähtäävän ns. Paras-hankkeen täytäntöönpanoon liittyvien selvitysten tekoa. Talousarviotavoitteena on ollut seudullisen sosiaali- ja terveyspalvelujen liikelaitoksen käynnistäminen 1.1.2011 alkaen. Tämän tavoitteen osalta jo alkuvuodesta todettiin, että se ei ole realistinen ratkaisu. Sittemmin on päädytty seudullisen ns. Seutu-soten mukaiseen ratkaisuun. Tässä ratkaisussa Mikkelin seudun kunnat muodostaisivat yhteistoiminta-alueen. Kuntien järjestämisvastuu siirrettäisiin yhteiselle seudulliselle sosiaali- ja terveyslautakunnalle. Palvelujen tuotanto siirrettäisiin neljälle palvelutuotantoyksikölle. Mäntyharju, Pertunmaa ja Kangasniemi muodostaisivat omat palvelutuotantoyksiköt ja Mikkeli, Hirvensalmi, Ristiina ja Suomenniemi muodostaisivat Mikkelin palvelutuotantoyksikön. Em. mallista oli jätetty hakemus sosiaali- ja terveysministeriölle ja ministeriö on ottanut asiaan myönteisen kannan. Nyt esitetty ratkaisu on saanut myönteisen vastaanoton myös seudun kunnissa. Valmistelu yhteistoiminta-alueen perustamiseksi on käynnistetty.

Kaupungin kanssa yhteistoimintaan lähtevät saavat kaupungin suurtuotannon edut ja nämä tulevat näkyvästi tuotettujen palvelujen hinnoissa samoin kuin yleensä palvelujen saatavuudessa. Suurempi yksikkö pystyy paremmin takaamaan palvelujen saatavuuden ja toimintavarmuuden.

Asioiden valmistelu

Tarkastuslautakunta on vuosittain korostanut valtuuston merkitystä ylimpänä päätöksentekuelimenä ja korostaa sitä edelleenkin. Asioiden valmistelussa on pidettävä huoli, että valtuutetut saavat asioiden esitelyteksteistä ja niiden liitteistä oikean ja riittävän informaation päätöksenteon pohjaksi. Päätöksentekijöillä ei ole aina mahdollista riittävästi tutustua asioihin ja niiden taustoihin, vaan päätöksenteko pohjautuu esityslistojen kautta tulevaan informaatioon. Samoin asioiden valmistelun on alettava riittävän ajoissa, jotta kii-reelliseltä asian käsittelyltä vältytään.

Kaupungin talousarviovuosi on myös sen verran lyhyt ajanjakso, että mitään merkittävää hanketta ei ole tarpeen esittää kesken vuotta, ilman normaalia talousarvio-prosessia.

Ennen kaikkea investointien suunnittelu on saatava pitkäjänteiseksi ja uskottavaksi. Eri hankkeiden priorisointi tapahtuu talousarvion valmistelun yhteydessä. Tietoisesti ei talousarviosta ja taloussuunnitelmasta ole tarpeen jättää hankkeita pois. Hankkeiden erilliskäsittelyssä ne eivät voi saada parempaa hyväksyntää kuin talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Tarkastuslautakunta korostaa hyvän hallintotavan merkitystä asioiden valmistelussa.

Edellisen vuoden arviointikertomus

Tarkastuslautakunnan vuoden 2009 arviointikertomukseen on saatu selvitykset, mitkä on käsitelty kaupunginvaltuustossa 6.9.2010 § 78.

Saadut selvitykset olivat perusteelliset ja pääosin riittävät. Lähinnä jäi avoimeksi YIT-kuntatekniikalle siirretyn kunnallisteknisen palvelutuotannon vaikutukset. Annetussa selvityksessä viitataan tekniselle lautakunnalle ja kaupunginhallitukselle annettuun selvitykseen.

Laitushoito on tarkastuslautakunnan mielestä toiminut valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Kuvassa Suonsaaren vanhainkoti.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUTTAMINEN

Kuntalain 65 §:n mukaan kaupunginvaltuusto päättäänsä talousarviosta ja taloussuunnitelmasta hyväksyy samalla kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Tilinpäätökseen sisältyy selvitys sitovista tavoitteista ja tulosalueen selvitys tai arvio tavoitteiden toteutumisesta. Tässä yhteydessä tarkastuslautakunta tuo esille erityisesti lautakunnan painopistealueena olleiden toimintojen onnistumisen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisessa. Kaikille arvioinnin kohteena olleille yksiköille ei ole suoraan valtuuston hyväksymässä talousarviossa määritelty toiminnallisia tavoitteita. Toiminnalliset tavoitteet on määritelty toimielintasolle. Arvioinnin perustana näissä tapauksissa on myös käyttösuunnitelmissa mahdollisesti määritellyt tavoitteet.

Hallinto ja talous

Talouden lama huomioon ottaen kaupungin toimintaa ja taloutta on pysytty hoitamaan hyvin. Toimintaa on voitu tehostaa erityisesti sosiaali- ja terveystoimessa ilman, että sillä olisi ollut merkittäviä kielteisiä vaikutuksia palvelujen saatavuuteen ja laatuun. Kaupungin toimintoja on kehitetty muutoinkin realistisista lähtökohdista.

Kaupungin menojen kasvu hillintään on kiinnitettävä jatkuvaa huomiota. Nykyinen menokasvu ei vastaa tulokertymien kasvua.

Kaupungin talous on kehittynyt huomattavasti talousarviota paremmin. Tilikauden tulos on nyt saatu ylijäämäiseksi ja vanhat alijäämät on saatu katettua. Ylijäämän muodostumista helpottaa suhteellisen pienet poisot suhteessa investointeihin. Kaupungin lainamäärää ei investointien suuresta määrästä johtuen ole saatu merkittävästi vähenemään.

Kehitystehtävät

Elinkeinoitehtävien hoito on kaupungin kehittämisen kannalta ensiarvoisen tärkeä. Ilman työllistäviä yrityksiä kaupungin on vaikea menestyä. Nuorten koulutuksen ja työllisyyden hoidossa on kaupungin oltava aktiivinen. Nuoria ei saa jättää yksin selviytymään koko elämää koskevista asioista. Henkilöstön kehittämiseen on kiinnitettävä jatkuvaa huomiota. Henkilöstön hyvällä työmotivaatiolla ja oikein organisoidulla ja ammattitaitoisella johtamisella saadaan sekä toiminnallisesti että taloudellisesti paras lopputulos.

Laitushoito

Sosiaali- ja terveystoimen laitushoito on toiminut valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Laitushoi-

topainotteisuutta on voitu vähitellen purkaa, mikä on sekä hoidettavien että kaupungin kannalta tarkoituk- senmukaista. Henkilöstömitoitusta on korjattu annettu- jen suositusten suuntaiseksi. Henkilöstön mitoituksen on syytä perustua asiakkaiden hoidettavuuteen ja siinä tapahtuviin muutoksiin.

Vuodeosastojen ja vanhainkotien tekniseen kuntoon on kiinnitettävä riittävää huomiota, jotta ne tiloiltaan ja varustukseltaan ovat asianmukaiset.

Vesilaitos

Vesilaitos on toiminnassaan pyrkinyt ottamaan huomi- oon toimintaan liittyvät riskit. Vesihuollon varmistami- seksi on tehty paljon konkreettisia toimenpiteitä, mm. vedensyötön järjestäminen useampaa kautta. Laitok- sen taksataso on kohtuullinen. Tuleva uuden puhdis- tamon rakentaminen tulee vaikuttamaan taksatasoon, mutta ei kuitenkaan merkittävästi. Valtuuston asetta- mat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteu- tuneet. Vesilaitoksen ja vesiosuuskuntien yhteistoimin- taa tulisi edelleen lisätä. Vesiosuuskuntien toiminnalli- set ja taloudelliset resurssit ovat niukat ja ne tarvitse- vat enenevässä määrin tukea toimintaansa.

Perusopetus

Kaupungin perusopetus on toiminut valtuuston asetta- mien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mu- kaisesti. Lähes koko opettajakunta on koulutuksellises- ti pätevää. Ammattitaitoinen opetushenkilöstö takaa hyvän opetustuloksen oppilaille. Perusopetuksen oppi- laskohtaiset kustannukset ovat keskimääräiset. Oppi- lasmäärä on edelleen aleneva ja se tulee asettamaan kustannustehokkaan opetuksen järjestämiselle jatku- via paineita. Viime vuosina kouluikiinteistöjä on korjat- tu merkittävästi ja niitä tullaan edelleenkin korjaamaan ja näillä on myönteinen vaikutus oppimisympäristöön. Oppilaiden kyyditysjärjestelyihin ja koululaisten liiken- neturvallisuuteen on kiinnitettävä huomiota.

Anttolan aluejohtokunta

Anttolan aluejohtokunnan toiminta on vastannut pää- sääntöisesti sille asetettuja odotuksia. Johtokunta on toiminnallaan pystynyt edistämään paikallista harras- tustoimintaa. Yhteistyö yhtenäiskoulun kanssa on mo- nipuolista ja aktiivista. Anttolan alueen palvelut on pys- tytty säilyttämään kohtuullisen hyvänä.

Liikuntatoimi

Kaupungin liikuntapaikkatarjonta on hyvä ja monipuo- linen. Liikuntapaikkoja käytetään aktiivisesti, myös ikäihmiset ovat huomioitu käyttäjinä. Liikuntapaikkojen kunnossapitoon ja saneeraukseen joudutaan jatkossa kiinnittämään entistä enemmän huomiota. Mm. Nais- vuoren uimahallin ja Urheilupuiston saneeraus ovat

kustannuksiltaan kalliita kohteita, mutta nämä joutu- taan kuitenkin tekemään.

Liikuntapaikkojen saneerauksesta on tarpeen teh- dä selkeä realistinen ohjelma, jotta kunnossapitoa ja peruskorjausta eivät ohjaa pelkästään hetkelliset tarpeet.

Mahdollisiin uusinvestointeihin joudutaan talouden nä- kökulmasta suhtautumaan varauksella. Uudet liikunta- paikat eivät voi lisätä merkittävästi liikuntatoimen net- tokustannuksia. Liikuntatoimi on aktiivinen työttömien työllistäjä. Tässä tehtävässä yhdistyy sekä työn tarvit- sijan että liikuntatoimen tarpeet.

Kaavoituksessa pitää huomioida kevyen liikenteen väylien merkitys myös liikuntatoimen kannalta. Kevyen liikenteen väylät ovat merkittävä osa liikuntapaikkaver- kostoa.

Lasten päivähoito

Lasten päivähoito kokonaisuudessaan on saavuttanut valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset ta- voitteet. Lasten päivähoito on hoidettu ammattitaitoi- sesti ja lasten kasvatukselliset näkökohdat huomioon ottaen. Muutoinkin toiminnassa pyritään kaikin tavoin edistämään lasten ja myös perheiden hyvinvointia. Varhaisen puuttumisen merkitys on toiminnassa koros- tunut ja sillä saavutetaan positiivisia vaikutuksia. Toi- minnan kustannustehokkuuteen on kiinnitetty huomio- ta. Päivähoitotarpeiden muuttuminen mm. vuorohoidon ja yöhoidon osalta lisää väistämättä päivähoitokustan- nuksia. Henkilöstön työhyvinvointiin tulee kiinnittää jat- kuvasti huomiota, jotta vältytään tarpeettomilta saira- uspoissaoloilta. Niukkoja henkilöstöresursseja tulee kohdentaa ennen kaikkea lasten päivittäisten tarpeiden huolehtimiseen.

Toimeentulotuki

Toimeentulotuen kysyntään vaikuttaa kulloinenkin yh- teiskunnan talouden tila. Lisäksi toimivalla ja ennalta ehkäisevällä sosiaalityöllä voidaan vaikuttaa tuen ky- syntään. Sosiaalityön kytkeminen osaksi toimeentulo- tuen käsittelyprosessia on tuen saajan kokonaistilan- teen arvioimiseksi tarkoituksenmukaista. Toimeentu- lotuen käsittelyajat on pidettävä lain mukaisena. Sekä asiakkaan että toimeentulotukihenkilöstön kannalta on järkevää, että pystytään toimimaan määräaikoja nou- dattaen. Etuuskäsittelijöiden määrä on suhteutettava kulloiseenkin tuen kysynnän määrään.

Tilahallinto

Tilahallinto on toiminut valtuuston asettamien toimin- nallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti. Tu- lostavoite toteutui jopa ennakoitua parempana.

Kaupungin kiinteistöjen kunnossapitovelan laskentaa on syytä tarkentaa kohdistumaan ns. aktiivi käytössä oleviin kiinteistöihin.

Tämän jälkeen laskettua kunnossapitovelkaa pitäisi systemaattisesti saada pienennettyä. Kiinteistöjen energiatehokkuuteen on jatkuvasti kiinnitettävä huomiota. Kiinteistöjen neliökohtainen ylläpitokustannus on nykyisellään kohtuullinen. Tilahallinnon organisatiouudistuksella (taseyksikkö) pyritään tehostamaan yksikön toimintaa. Kaupungin on kriittisesti tarkasteltava omistamaansa kiinteistömassaa. Kaupungin on syytä luopua niistä kiinteistöistä mitä ei tarvita omassa palvelutuotannossa.

Otavan opisto

Otavan opisto on saavuttanut hyvin valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Opiston ylläpitämä nettilukio on valtakunnallisesti ainut tässä laajuudessa toimiva nettilukio. Opistolla on suuri työllistävä vaikutus. Opiston toiminnan edelleen kehittämisessä on turvattava opiston nykyinen osaaminen monipuolisena toimijana osana kaupungin sivistystointia.

Maaseututoimi

Maaseututoimi on toiminut sekä talouden että toiminnan osalta hyväksytyin talousarvion mukaisesti. Maaseutuhallinnon kehittämisessä on pidettävä huoli, että palvelut ovat jatkossakin joustavasti palvelujen tarvitsevien saatavissa. Maa- ja metsätalouden merkitys on edelleen merkittävä työllistäjänä ja taloudellisen toimelaisuuden lisääjänä

Muut hallinnonalat

Tilinpäätöksen sivuilla 63-180 on esitetty muiden tulosalueiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.

Liikelaitokset ja taseyksikkö

Liikelaitosten tuloskehityksessä on ollut sekä myön-teistä että kielteistä. Vesilaitoksen liikeylijäämä oli 1,33 milj.euroa (ed. v.1,03 milj.euroa) ylijäämäinen. Talousarviossa tavoitteena oli 1,85 milj.euron ylijäämä. Tästä tavoitteesta jäätin selvästi. Laitoksen liikevaihto kasvoi tavoitteen mukaisesti, mutta materiaalien ja palvelujen ostot olivat ennakoimattoman suuret. Vesilaitoksella on lähitulevaisuudessa merkittäviä investointeja ja näihin on varauduttu tässäkin tilinpäätöksessä. Vesilaitoksen tilikauden ylijäämästä 0,91 milj.eurosta on tehty saman suuruinen investointivaraus. Laitoksen palvelu-tyytyväisyys on hyvä. Keskimääräinen tyytyväisyys on n. 4,6/5:stä, mikä on erinomainen taso. Peruspääoman korvausta vesilaitos maksoi edellisvuoden tapaan 0,5 milj.euroa.

• Etelä-Savon Työterveyden tulos oli edellisen vuoden mukaisesti positiivinen. Talousarviossa tavoite oli 0,05 milj.euroa ja toteutunut tulos oli 0,32 milj.euroa. Tulos oli edellisen vuoden suuntainen joskin kulut kasvoivat liikevaihdon kasvua enemmän. Toiminnassa on ollut jonkin verran lääkäriresurssivajetta. Henkilöstön tyytyväisyys on korkealla tasolla.

• Otavan opiston tulos oli jokseenkin edellisvuoden mukainen 1,25 milj.euroa, talousarviossa ylijäämäksi ennakotiin 0,79 milj.euroa. Ylijäämää on taseeseen kertynyt nyt yhteensä n. 3,61 milj.euroa. Otavan opiston lukio-oppilaiden määrä oli 514 (ed.vuonna 533). Otavan opisto on merkittävä valtakunnallinen nettilukion ylläpitäjä. Opiston peruskoululinjan oppilasmäärä pysyi jokseenkin ennallaan ja oli 136. Opisto ei toiminnallaan kilpaile kaupungin muun opetustoimen kanssa. Oppilaat tulevat eri puolilta maata ja ulkomailta. Opisto tarjoaa opetusympäristön sellaisille opiskelijoille joille ei normaali päiväkoulu ole toimiva ratkaisu. Toiminnan haasteena on nopea reagointi koulutustarpeisiin.

• Taseyksikkönä toimivan pelastuslaitoksen tulos oli 0-tulos; tämä on myös toiminnan varsinainen tulostavoite. Pelastuslaitoksen toiminta perustuu kustannusvas-taavuuteen, jossa pelastuslaitoksen toimialueen kunnat maksavat aiheutuneet kustannukset. Toiminnallisesti vuosi 2010 oli edellisvuoden mukainen. Toiminnan suoritelmäärät toteutuivat jokseenkin ennakoitusti. Pelastuslaitos on osallistunut merkittävällä tavalla viimeisen vuoden aikana sattuneiden luonnonilmiöiden seurausten hoitoon.

Toimielinkohtainen arviointi

Kaupunginhallitus

• Kaupunginhallituksen toimintakate oli selvästi talousarviota parempi. Syy tähän on omaisuuden myynnistä saadut luovutusvoitot, joita toteutui huomattavasti bud-jetoitua enemmän. Kaupunkikonsernin hankintatoimi on ollut jo pitkään selvittelyn alla. Tavoitteena oli, että konserni ja seutukunnat muodostavat yhteisen kilpailuttamisyksikön. Neuvottelut eivät ole kuitenkaan edenneet, koska samanaikaisesti tehdään Itä-Suomen sairaanhoitopiiriin yhdistämishanketta. Ns. Iser-hankkeen mahdolliseen toteutukseen on vielä aikaa. Seudullisen kilpailuttamisyksikön valmistelua ei ole tarkoituksenmukaista kytkeä em. hankkeen etenemiseen. Kaupunki on joka tapauksessa merkittävin hankkija seudulla. Hankintatoimen selvitys voisi edetä samanaikaisesti seutu-soten valmistelun kanssa. Kaupungin ja konsernin perintäpalvelut on ulkoistettu yksityiselle perintäyhtiölle. Ulkoistamisprosessista voisi tehdä selkeän erikseen resurssoidun hankkeen, jotta perintätoimi saataisiin mahdollisimman pian tavoitteen mukaiseksi ja ajan tasalle.

Ympäristölautakunta

Lautakunnan suoritettavina oli mm. eläinlääkintähuollon sairausmatkat. Tavoitetaso oli 1900 ja toteutuma oli 1518. Edellisvuoden toteutuma oli 1834. Palvelujen todellinen kysyntä on vähentynyt edelliseen vuoteen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveystoimen toimintaan vaikuttaa jatkuva palvelujen kysynnän lisäys väestön ikääntymisen myötä. Vastaavasti lasten päivähoidon kysyntä ei ole vielä vähentynyt, joskin sen kasvu on pysähtynyt. Yli 75-vuotiaiden määrä on vuodesta 2008 kasvanut 202:lla ollen 4443 henkilöä. Yli 85-vuotiaiden määrä on puolestaan kasvanut 120:lla ja oli 1121 henkilöä. Muutos on varsin voimakas lyhyelläkin aikavälillä. Tämä kehitys luo jatkuvaa painetta kaupungin ikäihmisten palvelujen järjestämiselle. Työssään sosiaali- ja terveystoimi on johdonmukaisesti toteuttanut kaupungin toimintastrategiaa ja vuotuista talousarviota. Hyväksytyt strategian mukaisesti laitoshoitopainotteisuutta on vähennetty ja toimintoja on siirretty avopalveluihin. Em. toiminnalla päästään myös kustannustehokkaaseen tulokseen. Erikoissairaanhoidossa ei synny enää ns. siirtoviivemaksuja kotiuttamista odottavista henkilöistä. Hoitoketju tältä osin on siten toimiva. Merkillepantavaa on, että muutokset vanhustenhuollon hoitoketjun järjestämisessä on saatu aikaan nopeassa aikataulussa. Erikoissairaanhoidon ja kaupungin sosiaali- ja terveystoimen välinen yhteistyö on lisääntynyt.

Tilinpäätöksessä sosiaali- ja terveystoimi raportoi toiminnalliset tavoitteet täsmällisesti samoin kuin toiminnan suoritustiedot. Palvelujen saatavuudessa on ollut ongelmia lähinnä lääkäripalveluissa, toimeentulotukiasioiden määräajamukaisessa käsittelyssä sekä lapsiperheiden tukiyksikön palveluissa ja hammashoidossa. Suoritettuna tarkasteltuna päivähoidon tavoitteet ovat kauttalinjan toteutuneet hyvin. Kotihoidon tuen kysyntä on jäänyt kuitenkin selvästi alle ennakoitun ja edellisvuoden tason. Lastensuojelun kalliit hoitopäivät laitoksissa ja ammatillisissa perhekodeissa ovat edellisvuotta alhaisemmalla tasolla. Siirtymää on tapahtunut perhehoidon suuntaan. Avohuollon tukitoimien piirissä olevien lasten lukumäärä on vähentynyt merkittävästi. Osa tästä kehityksestä johtuu palvelujen saatavuuden niukkuudesta. Toimeentulotuen saajien määrä samoin kuin toimeentulotuen määrä on pysynyt edellisvuoden tasossa.

Lääkärikäynnit niin omissa vastaanotopisteissä kuin ostopalveluna Mediverkon hoitamissa pisteissä ovat jääneet selvästi alle talousarviossa ennakoitun.

Yhteispäivystyskäyntien määrä on kasvanut, mutta ei merkittävästi. Terveyspalvelujen kysyntää on ilmeisesti purkautunut myös yksityisvastaanoton ja työterveystuon suuntaan. Vanhustenhuollossa vanhainkotihoitopäivät samoin kuin osastohoitopäivät ovat alentuneet edellisvuodesta. Korvaavana palveluna kotihoidon palvelut ovat selvästi laajentuneet samoin omaishoitajien määrä on lisääntynyt.

Keskeisin ongelma sosiaali- ja terveystoimessa on lääkäreiden saatavuus. Tilannetta on pyritty ratkaisemaan ostopalvelutoiminnalla yksityiseltä lääkäriyhtiöltä. Tälläkään ratkaisulla ei ole kokonaan pystytty vastaamaan palvelujen kysyntää. Sivuterveysasemien lääkäripalvelut on pystytty hoitamaan tyydyttävästi. Terveyspalvelut ovat yksi keskeisimmistä kunnallisista palveluista ja näiden tuottaminen pitäisi pystyä hoitamaan pitkäjänteisesti ja laadukkaasti.

Erikoissairaanhoidon palvelujen kysyntä on siirtynyt avohoitopainotteiseksi. Samalla on hoitopäivien määrä vähentynyt. Osaksi tämä on erikoissairaanhoidon toimintatavoista tuleva muutos, mutta paljon tähän on vaikuttanut myös kaupungin omat toimet sairaalasta kotiuttamisen edistämiseksi. Oleellinen muutos on tapahtunut psykiatrian hoitopäivien määrässä. Hoitopäivien määrä väheni edellisvuodesta n. 15 %.

Opetuslautakunta

Sivistystoimessa opetuslautakunnan alaiset toiminnot ovat toimineet taloustavoitteiden mukaisesti. Tulokorteissa määritellyt tavoitteet ovat pääsääntöisesti toteutuneet. Pitkään vireillä olleen seudullisen opetuspalvelukeskuksen valmistelu on edennyt loppuvaiheeseen. Perusopetuksen keskeinen huolenaihe on oppilasmäärän jatkuva alentuminen. Toimintaan tämä aiheuttaa jatkuvaa sopeuttamista ja kustannusten alentamispainetta. Lukio-opetuksen yksikkökustannukset ovat pysyneet jokseenkin edellisvuoden tasossa, mutta perusopetuksen yksikkökustannukset ovat selvästi nousseet.

Opetustoimessa tehdään lukuisia määriä erilaisia hankkeita, toimintaa kehitetään osaksi hankkeiden kautta. Hanketyöskentelyä on syytä selkeyttää, jotta vastuut hankkeiden taloudesta ja toiminnasta olisivat selkeät.

Lähtökohtaisesti kunkin hankkeen nimetty vetäjä vastaa siitä, että hanke kokonaisuudessaan toteutetaan hankepäätösten mukaisesti. Edellisvuosien tapaan lukiokoulutuksessa Yhteiskoulun lukio on päässyt hyvin oppimistavoitteisiin.

Haukivuoren osalta tarkastuslautakunta toteaa muun muassa, että liitosrahojen käyttöä on hankaloittanut investointisuunnitelmien puute. Kuvassa Haukivuoren entinen kunnantalo, jossa toimii muun muassa kaupungin yhteis palvelupiste.

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunta

Lautakunnan taloustavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Samoin raportoidut tavoitteet ovat pääsääntöisesti toteutuneet. Huomio kiinnittyy tilojen käyttöasteen nostoa koskevaan tavoitteeseen. Käyttöastetta on nostettu poistamalla käytöstä Loukeen toimintakeskus. Kyseessä oli lähinnä kustannusten karsiminen kuin että sen myötä tilojen käyttöaste olisi todellisuudessa noussut.

Erityisen myönteistä on ollut Naisvuoren ja Rantakylän uimahallien käyntikertojen lisääntyminen. Kielteisenä on nähtävä Päämajamuseon kävijämäärän merkittävä vähentyminen.

Tekninen lautakunta

Teknisen toimen organisaatiota on muutettu entistä enemmän palvelujen tuottajasta palvelujen järjestäjän suuntaan. Aluepalvelut on siirretty YIT Kuntatekniikka Oy:lle ja vuoden 2011 alussa siirrettiin vielä tilapalvelut samaiselle yhtiölle. Kaupunkien keskinäisessä energian kulutusvertailuissa Mikkeliin kaupungin kiinteistöjen energian kulutusmäärät ovat korkeahkot. Energia- tehokkuuden parantamiseksi on hyväksytty energiatehokkuussopimus joulukuussa 2009. Hanketta eteenpäin viemään on palkattu energiainsinööri.

Aluepalvelujen toiminta siirtyi YIT Kuntatekniikka Oy:lle marraskuun alussa 2008. Tarkastuslautakunta edellytti, että siirron vaikutuksista olisi tehty selvitys. Asiaa on selvitetty saman organisaation toimesta kuin mikä oli valmistellut toiminnan yhtiöittämissä. Pikaisesti ennen laajempaa kokemusta aluepalvelujen yhtiöittämisestä siirrettiin myös tilapalvelut samaiselle yhtiölle. Tämä siirto ei voinut perustua ainakaan aikaisempiin kokemuksiin. Kilpailutuksen voittaja ratkesi lähinnä toiminnan kehittämiseen liittyvillä odotuksilla. Kaupungin oman toiminnan kehittäminen oli jäänyt vähäiseksi jo vuosien ajan. Sinänsä toiminta YIT Kuntatekniikka Oy:n kautta on tapahtunut kohtuullisen hyvin.

Kaupungilla ei tämän jälkeen ole enää organisaatiota tuottamaan alue- eikä tilapalveluja. Onko pitimmällä aikavälillä em. palvelujen tuottamiseen saatavissa aito kilpailutilanne, jotta kaupungin em. palvelujen hankintakustannukset eivät nousisi kohtuuttomasti?

Taloudellisesti tekninen lautakunta on toiminut hyväksytyyn talousarvion puitteissa, varsinkin kun otetaan huomioon pakollinen varaus mikä oli jouduttu tekemään pilaantuneiden maa-alueiden kunnostukseen. Suoritiedoissa hoidettavien puistojen määrä on lisääntynyt n. 100 ha:lla. Lämmön kokonaiskulutus on kasvanut edellisen vuoden 43,9 kWh/m³/v:sta 49,9:ään. Lentoaseman kokonaismatkustajamäärä on jatkanut alentumistaan ja oli 1214 (ed. vuonna 1741).

Kaavoituksessa on noudatettava hyväksytyjä kaavoitusperiaatteita. Kaupunki kaavoittaa joko omistamiaan maa-alueita tai maankäytösopimuksin myös yksityisiä maa-alueita.

• Teknisen toimen sisäistä valvontaa tulee tehostaa systemaattisella kunnallistekniikan hankkeiden jälkilaskennalla.

• Tilinpäätös sisältää laajan ja hyvin yksityiskohtaisen ympäristötilinpäätöksen. Selvitys antaa selkeän kuvan ympäristöhallintoon liittyvistä riskeistä ja toimenpiteistä mitä ongelmakohtien poistamiseksi on tehty tai tullaan tekemään. Ympäristövarauksia on lisätty tilinpäätöksessä 1,2 milj.euroa. Varausten määrä oli taseessa yhteensä 3,14 milj.euroa.

• Kokonaisuudessaan tarkastuslautakunta arvioi eri hallintokuntien toiminnasta, että valtuuston määrittämät toiminnalliset tavoitteet on kohtuullisen hyvin saavutettu ja kaupungin palvelutaso on pysynyt hyvätasoisena. Tavoitteiden toteutumistaso on entisestään parantunut ja tavoitteiden toteutumisen seuranta on tiivistynyt. Taloudelliset tavoitteet on saavutettu esimerkillisesti.

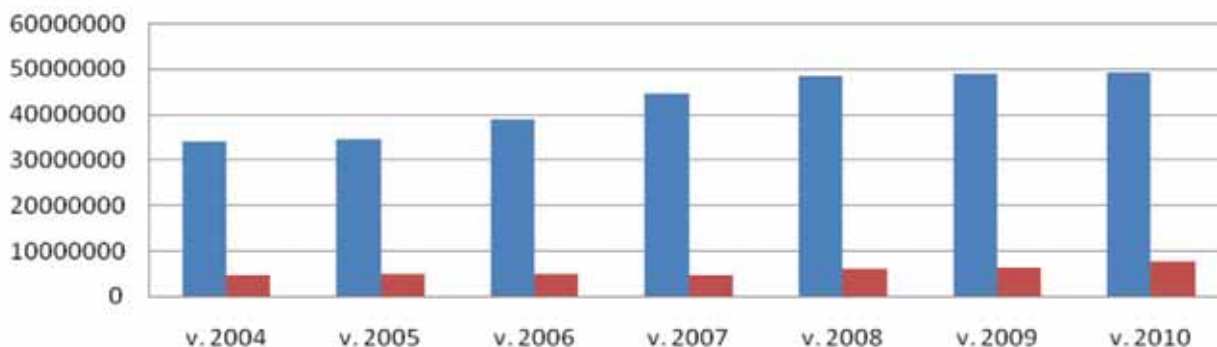
Investoinnit

• Investointitoiminta pysyi edellisen vuoden tasolla eli suhteellisen korkeana. Nettoinvestoinnit tulivat katettua vuosikatteella ja jonkin verran vuosikatteesta jäi myös lainakannan lyhennykseen. Alkuperäisessä talousarviossa oli investointimäärärahoja 20,97 milj.euroa ja investointimäärärahoja lisättiin talousarviomuutoksella 4,25 milj.euroa. Yhteensä käytettävissä oli 25,22 milj.euroa. Toteutuma oli 27,45 milj.euroa. Investointituloja oli budjetoitu 12,38 milj.euroa. Tulojen toteutuma oli 6,04 milj.euroa. Nettoinvestoinniksi jäi 21,41 milj.euroa. Investointien tulorahoitus oli 102,05 %. Nykytasossa oleva vuosikate on jokseenkin riittävä korvausinvestointeihin. Lainakannan merkittävä lyhentäminen edellyttäisi nykyistä suurempaa vuosikatetta. Pitemmällä aikavälillä lisälainoituksen käyttö on perusteltua vain poikkeuksellisen suuriin investointeihin tai elinkeinopoliittisiin investointeihin.

• Merkittävin poikkeama investointimäärärahoissa oli Raviradan koulun kohdalla. Määräraha ylittyi 2,87 milj.euroa. Ylityksen syy oli ko. kiinteistön ostomenon budjetointi neljälle vuodelle, mutta kauppakirjan ehtojen mukaan se oli kuitenkin kirjattava jo hankintavuoden menoksi. Lisäksi vesilaitoksen investointimenot olivat n. 0,6 milj.euroa budjetoitua suuremmat. Budjetoituja investointituloja jäi kertymättä 6,34 milj.euroa. Maan myynnin ja asunto-osakkeiden myynnin tulo-odotukset eivät toteutuneet budjetoidusti.

• Tilinpäätöksessä pitempikestoisten investointien kustannusten seuranta on parannettu. Toteutumätiedoista näkyy myös kustannusarviot ja tieto siitä kuinka paljon kustannuksia on käytetty vuoden loppuun mennessä.

Erikoissairaanhoidon kustannukset ja kauttalaskutuksen osuus siitä

KOKONAISTALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN JA TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Alkuperäisessä talousarviossa oli asetettu vuosikateta-voitteeksi 11,7 milj.euroa. Toteutunut vuosikate oli 26,4 milj.euroa. Vuosikate toteutui huomattavasti talousarviota paremmin. Positiiviseen tulokseen vaikuttivat toimintatuottojen ylittyminen 3,9 milj.eurolla ja toimintamenojen alittuminen 2,2 milj.eurolla talousarvioon verrattuna. Valtionosuuksia kertyi 0,6 milj.euroa talousarviota enemmän ja verotuloja kertyi peräti 9,3 milj.euroa ennakoitua enemmän, Rahoituksen nettotulot jäivät 0,9 milj.euroa alle budjetoidun. Tulojen alitus tältä osin johdettiin osinkotuottojen budjetoitua pienemmästä kertymästä. Toimintamenoissa henkilöstömenot alittuivat 2,3 milj.euroa, muissa menoryhmissä vain aineet, tarvikkeet ja palvelut ylitti 1,4 milj.euroa talousarvion. Suurin tulojen ylitys tuli muissa toimintatuotoissa. Tähän kohtaan kirjataan omaisuuden myyntivoitot. Rahoituksen kulutaso pysyi edellisen vuoden mukaisesti alhaisena. Tähän vaikutti korkotason alhaisuus. Edellisenä vuonna korkojen määrä oli 4,1 milj.euroa nyt 2,5 milj.euroa. Lainamäärä aleni selvästi edellisvuodesta ja oli 145,8 milj.euroa, vähennystä lainoihin tuli 9,2 milj.eura. Poistojen määrä oli n. 0,8 milj.euroa ennakoitua suurempi. Tilikauden tulokseksi tuli 14,4 milj.euroa, kun talousarviossa oli tavoite 0,2 milj.euroa. Varausten ja poistoe-rokirjausten jälkeen tilikauden ylijäämäksi tuli 10,8 milj.euroa ja se oli 10,6 milj.euroa talousarviota parempi. Tilinpäätöksen ylijäämä mukaan lukien kaupungilla ei enää ole kattamattomia alijäämiä taseessa.

Vuoden aikana käyttötalouteen myönnettiin lisämäärärahoja vain 2,66 milj.euroa. Lisämäärärahat kohdistuivat lähinnä vanhustenhuollon palvelujen ostoihin. Samalla myös maksutuottoja kertyi vanhusten huollos-

ta ennakoitua enemmän. Kokonaisuudessaan ilman määrärahan muutoksiakin vuoden 2010 alkuperäisen talousarvion määrärahat olisivat olleet jo riittävät. Käyttötalouteen ylitystä olisi tullut 0,45 milj.euroa. Samanaikaisesti toimintatuotot ylitti alkuperäisen talousarvion 6,42 milj.euroa. Vuoden 2010 talousarvio oli laadittu realistiseksi.

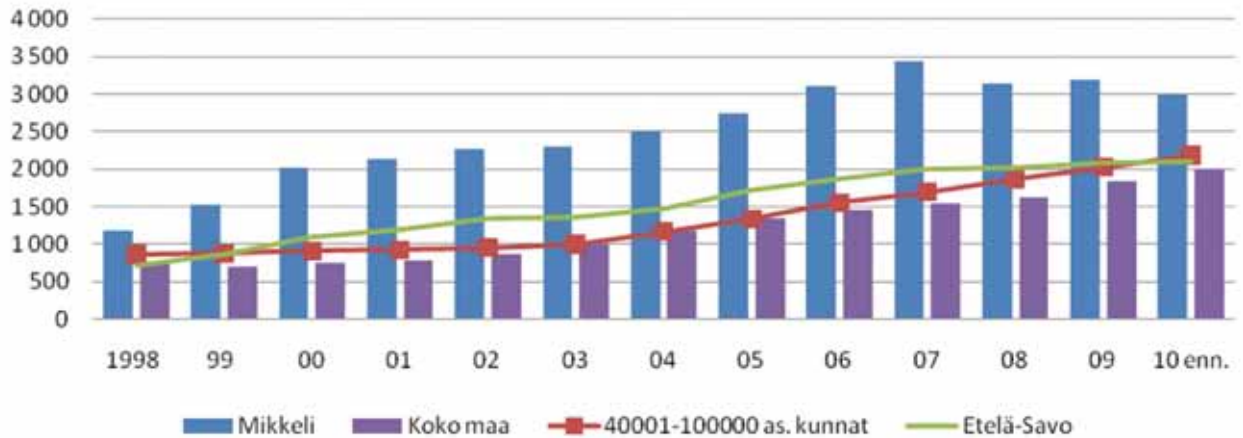
Sosiaali- ja terveystoimen määrärahojen tarkka määrittely on kohtuullisen vaikeaa. Menomäärärahat ovat yhteensä n. 180 milj.euroa. Tässä pienikin prosentuaalinen poikkeama rahassa on jo merkittävä summa. Viimeisinä kolmena vuonna em. sektorin talousarviota ovat olleet kohtuullisen realistisia jo laadintavaiheessa ja tämä yhdessä tarkan talouden seurannan avulla johtaa myönteiseen lopputulokseen.

Kaupungin erikoissairaanhoidon ja kauttalaskutuksen kustannuskehitys ilmenee yllä olevasta taulukosta.

Erikoissairaanhoidon kustannuskehitys on kasvanut tasaisesti vuosittain ja se on ylittänyt kaupungin keskimääräisen tulojen kasvun. Viime vuosina menojen kasvu on kuitenkin tasaantunut. Reaalikasvua ei menoihin juurikaan tullut. Erikoissairaanhoidon kustannuksissa merkittäväksi on muodostunut kauttalaskutus. Sairaanhoidopiirin oma laskutus on jopa alentunut, mutta kauttalaskutus on kasvanut voimakkaasti. Sairaanhoidopiirin oman toiminnan menojen kasvun pysähtymiseen vaikutti merkittävästi sairaalasta kotiuttamisen tehostuminen ja psykiatrian palvelujen tuottamiseen liittyvät järjestelyt. Kaupungin ja sairaanhoidopiirin välistä toimintojen koordinoitua ja vuoropuhelua on muutoinkin lisätty.

Kaupungin toiminnan kannalta edelleen tärkein strateginen tavoite on vuosikatteen pitäminen kohtuullisena ja sitä kautta velkaantumisen estäminen. Lisäksi kokonaislainamäärän alentamista tulee jatkaa. Kaupungin lainamäärä oli suurimmillaan vuoden 2007 lopus-

Lainat euroa/asukas

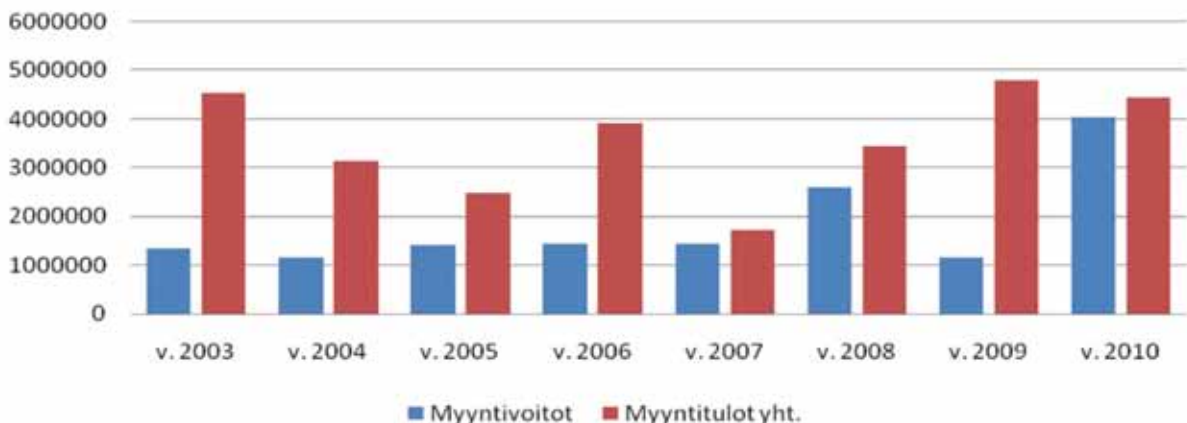
sa 155 milj.euroa. Nyt lainamäärä on 145,8 milj.euroa. Kaupungin lainamäärää kasvattaa jonkin verran konserniyhtiöille välittämät kassalainat. Ilman näitä lainamäärä olisi n. 139 milj.euroa.

Mikkelin kaupungin asukaskohtainen lainamäärä oli 2.991 euroa (ed. v. 3.184 euroa). Tämä on n. 1.000 euroa yli maan keskitason. Kaikkien kuntien lainamäärä on selkeässä kasvussa. Tähän nähden kaupungin kehitys on myönteinen. Lainojen korkorasitus jäi poikkeuksellisen pieneksi eli n. 2,5 milj.euroon. Lainojen keskkorko oli n. 1,8 %. Rahoitustuottojen ja kulujen ero oli positiivinen. Rahoitustuottojen enemmisyys oli 3,0 milj. euroa rahoituskuluihin nähden. Edellisen vuoden taso oli vielä vähän parempi. Kaupunki ei edellyttänyt nyt energiayhtiöltään edellisvuoden osinkotasoa, vaan tyytyi n. 25 % alhaisempaan tasoon.

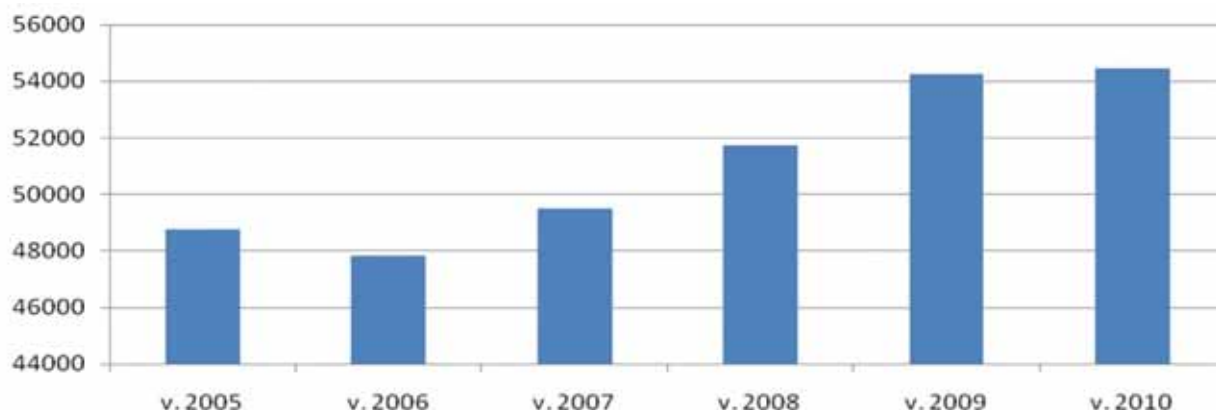
- Edelleen kaupungin lainamäärä ja sen korkokulut ovat riski kaupungin taloudelle. Riskin realisoituminen riippuu kulloisestakin rahamarkkinatilanteesta.
- Korkean korkotason ajasta ei ole vielä montaakaan vuotta. Vuoden 2011 alkuvuonna korkotaso on jo alkanut nousta.

- Kaupungin investointitaso on mitoitettua sellaiseksi, että poistot riittävät nettoinvestointien rahoittamiseen.
- Myös poistojen nykytasoa on tarkasteltava kriittisesti.
- Poistoajat ovat mahdollisesti liiankin pitkiä omaisuuden todelliseen käyttöaikaan. Lainakannan todellinen aleneminen edellyttää jatkossa selvästi ylijäämäisiä tilinpäätöksiä.
- Varsinaisia lainasaamisia taseessa on n. 37,4 milj.euroa eli n. 800 euroa asukas.

Käyttöomaisuuden myyntitulot ja -voitot

Sairauspäivien määrän kehitys

Edellisen sivun yläreunassa olevassa kuviossa verrataan kaupungin asukaskohtaista lainamäärää keskiarvotietoihin.

Kaupungin antamat takaukset olivat tilinpäätöshetkellä yhteensä 75,4 milj.euroa, näistä konsernin ulkopuolisia velkoja oli 7,2 milj.euroa. Konsernin ulkopuolisista takauksista vesiosuuskuntien takaukset muodostavat suurimman osan. Kaupungin takaamien yhteisöjen valvontaan on syytä kiinnittää jatkuvaa huomiota, jotta yllättäviä vastuiden realisoitumisia ei tulisi.

Kaupungin talouteen omaisuuden myynnillä ja niistä saaduilla satunnaisilla myyntivoitoilla on ollut merkittävä vaikutus. Edellisen sivun alareunassa on kaavio omaisuuden myyntituloista ja myyntivoitoista.

Talousarvion toteutuminen

Alkuperäisessä talousarviossa toimintamenojen määrä oli 285,3 milj.euroa ja talousarvion muutoksilla lisättiin määrärahoja 2,5 milj.euroa eli käytettävissä oli yhteensä 287,8 milj.euroa. Toteutuma oli 284,9 milj.euroa. Bruttositovat talousarviomäärärahat ylittyivät kokonaisuudessaan 3,0 milj.euroa. Määrärahojen alitukset kompensoivat ylitykset. Toimintatulot ja valmistus omaan käyttöön olivat talousarviossa 54,3 milj.euroa ja määrärahojen muutosten jälkeen 56,9 milj.euroa. Toteutuma oli 59,3 milj.euroa. Bruttositovat tuloarviot alituitivat 1,3 milj.euroa. Käyttötalouden tulot kertyivät kokonaisuudessaan 2,4 milj.euroa talousarviota paremmin. Tuloja kertyi satunnaisista myyntivoitoista ennakoitua enemmän. Lisämäärärahojen myöntötarve jäi aikaisempia vuosia vähäisemmäksi.

Liikelaitosten ja taseyksikkönä olevan pelastuslaitoksen nettotulokset olivat n. 0,18 milj.euroa talousarviota paremmat.

Henkilöstö

Henkilöstöraportti laaditaan erillisenä asiakirjana. Keskeisiä henkilöstöhallinnon tunnuslukuja on kuitenkin sisällytetty myös tilinpäätökseen. Henkilöstön määrä kasvoi edellisen vuoden 3.070:stä 3.121:een. Mikäli työllistetyt lasketaan mukaan niin kokonaismäärä oli 3.200. Vakinaisen henkilöstön määrä kasvoi ja määräaikaisen määrä lievästi väheni. Kokonaishenkilöstömäärän kasvu tapahtui sivistystointa ja teknistä tointa lukuun ottamatta kaikilla muilla hallinnonaloilla. Lukumääräisesti suurin henkilöstölisäys oli lapsiperheiden palveluissa ja suurin vähennys opetuslautakunnan alaisessa henkilöstössä. Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä on kehittynyt viimevuosina seuraavasti:

	Yhteensä	pv/hlö	sairauslomien palkkamenot
v. 2010	54.451 päivää	17,0	2.886.766 euroa
v. 2009	54.266 "	17,2	2.755.582 "
v. 2008	51.720 "	17,4	2.568.672 "
v. 2007	49.506 "	15,2	2.366.902 "
v. 2006	47.840 "	15,4	2.269.157 "
v. 2005	48.761 "	15,6	2.231.825 "

Sairauspäivien määrän kehitys ilmenee yllä olevasta taulukosta.

Sairauspäivien määrä on korkea ja se ylittää jonkin verran koko maan keskitason. Sairauspäivien alentamiseen on pyrittävä kaikin käytettävissä olevin keinoin. Sairauspoissaolojen määrä vaihtelee huomattavasti eri hallintokuntien välillä. Eri hallintokuntien hallinto- ja työtapoja on tarkasteltava kriittisesti, jotta sairauspoissaolojen syyt eivät ainakaan johtuisi työyksiköiden sisäisistä tekijöistä.

Henkilöstön keski-ikä oli laskenut edellisen vuoden 48,73:sta 48,08:aan.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että henkilöstön työhyvinvointiin kiinnitetään jatkuvasti huomiota. Kuva kaupungin henkilökunnan liikuntapäivästä.

Laskennallisesti sairauspäivien merkitys on n. 2,9 milj. euroa. Mikäli sairauspäivien määrää ja sitä kautta tarvittavien sijaisten määrää voidaan pienentää, niin tämän vaikutus kaupungin taloudellekin muodostuu merkittäväksi. Henkilöstön työssäjaksaminen on asia jonka merkitystä ei voi missään vaiheessa sivuuttaa. Johtamiseen ja esimiestyöskentelyyn onkin kiinnitetty erityistä huomiota monipuolisen koulutuksen kautta. Henkilöstökyselyillä on selvitetty henkilöstön näkemyksiä organisaation toiminnasta ja johtamisesta. Vertailukaupunkeihin nähden tulokset olivat hieman näiden alapuolella, mutta eivät merkittävästi. Kaupungin palvelutuotannon tehokkuus on riippuvainen osaavasta ja työhönsä motivoituneesta henkilöstöstä.

Henkilöstön työterveyshuoltoon on kiinnitetty enenevässä määrin huomiota. Kustannukset ovat kasvaneet 23 % ja ne olivat n. 1 milj.euroa.

• Alijäämän kattaminen

- Kuntalain 69.1 §:n mukaan jos kunnan taseessa on
- kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on
- tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kattamatonta alijäämää oli vuoden alussa taseessa 4.612.925 euroa. Vuoden 2010 tilinpäätöksen ylijäämä 10.763.097,47 euroa riittää kattamaan aikaisemmilta vuosilta kertyneen alijäämän.
- Alijäämän kattamisen jälkeen taseessa on ylijäämää 6.150.172,15 euroa. Kaupungin taloudessa ei enää ole kuntalain tarkoittamaan tasapainottamistarvetta.

YHTEENVETO

Kaupunginvaltuuston vuoden 2010 talousarviossa määrittämät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä kaupunginvaltuuston toimintastrategiassa hyväksytyt tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Myönteistä on jo kolmantena vuonna peräkkäin taloudellisten tavoitteiden toteutuminen ja jopa ylittyminen. Edellytykset kaupungin lainamäärän alentamiseen ovat olemassa. Realistisella taloudenhoidolla on pystytty kääntämään kaupungin talous ylijäämäiseksi. Kyse ei ole enää yksittäisten vuosien poikkeuksellisen myönteisestä kehityksestä vaan kyse on järjestelmällisestä ja realistisesta talouden hoidosta. Tämä realismi on ulottunut nyt kaikkiin hallinnonaloihin. Kaupungin taloudenhoidon seuranta on luotettavaa ja ajan tasaista. Vuoden 2010 talousarvio on ollut kokonaisuudessaan tasapainoinen ja lisämäärärahojen tarve on jokseenkin poistunut.

Toiminnallisia ongelmia on lähinnä perusterveydenhuollossa. Lääkäripalvelujen saatavuus ei vastaa aikoina siihen kohdistuvaan kysyntään. Hoitota-

- kuun rajoissa on kuitenkin pysytty. Kysyntää on ilmeisesti siirtynyt myös yksityissektorille. Muutoin kaupungin palvelut on pystytty tuottamaan olennaisilta osin valtuuston tahdon mukaisesti.
- Tarkastuslautakunta pitää välttämättömänä, että kaupungin talouden myönteisesti alkanut kehitys jatkuisi koko valtuustokauden. Edellytykset tasapainoisen talouden hoitoon ovat olemassa. Tärkeimpänä tässä on realististen talousarvioiden laadinta. Vuoden aikana talouden tarkka seuranta ja nopea reagointi poikkeamiin estää yllättävät poikkeamat talousarviossa. Investoinnit on toteutettava suunnitellusti ja pitäytyen hyväksytyissä talousarvioissa ja taloussuunnitelmissa. Kaikkien merkittävien investointien päättäminen kuuluu tehdä talousarvion yhteydessä.
- Tarkastuslautakunta esittää omasta puolestaan kiitoksen kaupungin luottamushenkilöille ja henkilökunnalle järjestelmällisestä toiminnasta kaupungin talouden tasapainottamiseksi.

Mikkelissä toukokuun 11. päivänä 2011

Jukka Pöyry
Puheenjohtaja

Leena Teittinen
Varapuheenjohtaja

Riita Lappi-Khabbal

Kirsti Mansikkala

Terttu Mäkeläinen

Heikki Nykänen

Juhani Oksman

Teijo Ylönen

Tapani Varjus

Tarkastuslautakuntaan kuuluvat Riitta Lappi-Khabbal (vas.), puheenjohtaja Jukka Pöyry, Tapani Varjus, Terttu Mäkeläinen, Heikki Nykänen, varapuheenjohtaja Leena Teittinen, Juhani Oksman, Teijo Ylönen ja sihteerinä tilintarkastaja Aki Rusanen. Kuvasta puuttuu Kirsti Mansikkala.

Mikkelin kaupunki

www.mikkeli.fi